

Kunnskapsdepartementet

Saksbehandler Joachim Majambere
Vår dato 03.01.2013
Vår referanse 2013 / 8
Deres dato 19.10.2012
Deres referanse Susanne Rynning Moshuus

Høringsuttalelse om forslag til endring i opplæringslov og privatskolelov om: Spesialundervisning, psykososialt miljø, felles skolekretser og hjelp i opplæringen av personale som ikke er ansatt i undervisningsstilling.

2. Plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Det har vært en økning i bruken av spesialundervisning og mesteparten av spesialundervisningen kommer på ungdomstrinnet og ikke på de første årstrinnene i grunnskolen. På bakgrunn av dette foreslår Departementet en lovendring som skal redusere bruken av spesialundervisning og samtidig sette fokus på tidlig innsats.

Det er forslått at skolens plikt til å vurdere og eventuelt prøve ut nye tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet før de melder eleven til PP-tjenesten skal styrkes ved å ta det inn i lovteksten. Målet med lovforslaget er å sikre at skolen faktisk gjør en grundig vurdering av om elevene kan få et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet før de melder elever til PP-tjenesten.

FUG mener at skolen allerede i dag til enhver tid skal vurdere elevenes behov for tilrettelagt opplæring. Departementets forslag til lovendring kan medføre at elever som har behov for spesialundervisning ikke får dette og dermed risikerer å være prisgitt skolens vurdering uten at det åpnes for mulighet til å klage på beslutningen.

I Departementets forslag til lovendring vil de presisere skolens plikt til å vurdere om eleven får et tilfredsstillende utbytte innenfor det ordinære opplæringstilbudet og eventuelt prøve ut nye tiltak innenfor det ordinære

opplæringstilbudet før det foretas en sakkyndig vurdering og fattes vedtak om spesialundervisning. Det er skolen alene som konkluderer med at saken bør oversendes til PP-tjenesten for nærmere utredning, eller konkludere med at eleven får eller kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen slik at det ikke er behov for spesialundervisning. Det er ikke gitt rammer for hvor lang tid skolen skal bruke på å vurdere og eventuelt prøve ut nye tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet før de melder elevens behov videre til PP- tjenesten.

Det anbefales i dagens veileder om spesialundervisning at skolens utredning og vurderinger kan samles i en pedagogisk rapport som dokumenterer hva som er gjort fra skolens side. Her mener FUG at en slik rapport uansett skal være obligatorisk og gjennomgå med foreldrene før endelig beslutning om videre tiltak fattes.

Departementet mener videre at det er viktig med god dialog med foreldrene og eleven når skolen skal vurdere om eleven får tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet. FUG stiller seg positive til dette, men ber om at det presiseres at dialogen med foreldrene skal starte så snart skolen vurderer å iverksette tiltak i den ordinære undervisningen og at foreldrenes meninger skal bli hørt.

Oppsummering:

- Eleven risikerer å få et dårligere rettsvern når det legges opp til større bruk av tilpasset opplæring i forhold til spesialundervisning.
- Det må settes rammer for hvor lang tid skolen kan bruke ved utprøving av tiltak før saken meldes videre til PP- tjenesten
- Skolen skal utarbeide en pedagogisk rapport.
- Foreldrenes rett til informasjon og involvering må komme tydelig frem.
- Dersom foreldrene er uenige i skolens vurderinger, skal foreldrene på eget initiativ kunne be om en vurdering fra PP- tjenesten.

3 Forslag om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med en årlig rapport

FUG støtter Departementets forslag til lovendring om å erstatte kravet til skriftlig halvårsvurdering for elever med IOP med en årlig skriftlig vurdering.

I tillegg ber FUG om at det presiseres at elever med spesialundervisning skal få en vurdering av IOP-en når det gjennomføres individuell vurdering i

henhold til forskrift til opplæringslovens kapittel 3. Det må da være mulighet for justering av målene i IOP-en dersom det viser seg at noen eller alle målene er nådd.

FUG erfarer i dag at mange foreldre ikke blir godt nok informerte og involverte i oppfølgingen av elevens IOP. Det er viktig at skolen tar innover seg at barn med spesielle behov også har foreldre med et spesielt behov for involvering og tett dialog.

Departementet bør også gi foreldrene en rett til å delta i utarbeiding av elevens IOP for å øke involveringen og gi foreldrene en bedre forutsetning for å kunne følge opp at skolen jobber i tråd med de oppsatte mål og tiltak.

Oppsummering

- FUG støtter forslaget til årlig skriftlig vurdering
- Målene i IOP-en må vurderes i de lovbestemte individuelle vurderingene i henhold til forskrift til opplæringslovens kapittel 3.
- Foreldrene bør gis rett til å delta i utarbeiding av elevens IOP.

4 Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan

FUG støtter Departementets forslag om at skolens skal ha plikt til å delta i samarbeidet om utarbeiding og oppfølging av individuell plan avgrenset til å gjelde der dette er nødvendig for å gi elever et godt og helhetlig tjenestetilbud.

Når det gjelder Departementets forslag om at det er skolen og kommunen som må vurdere om det er nødvendig at skolen deltar i samarbeidet om individuell plan for en elev, mener FUG at denne vurderingen må gjøres i samarbeid med foreldrene.

Oppsummering

- FUG støtter forslaget om at skolen skal ha plikt til å delta i samarbeidet om individuell plan.
- Foreldrene må delta i vurderingen av om skolen skal delta i samarbeidet om individuell plan.

7 Felles skolekretser mellom kommuner

FUG stiller seg bak forslagene om å forenkle muligheten for felles skolekretser for kommuner. Dette vil overveiende kunne føre til større nærhet og kommunale samarbeidsmuligheter for økt total kvalitet i skolen.

8 Bruk av personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling, og som skal hjelpe til i opplæringen

FUG mener at undervisningen skal utføres av pedagoger. Assistentene kan gjøre en viktig jobb i norske skoler, men de kan ikke overta pedagogens rolle. I lovverket står det at undervisningen skal være "pedagogisk forsvarlig", men det er et svært utydelig begrep som utvalget ønsker en definisjon av.

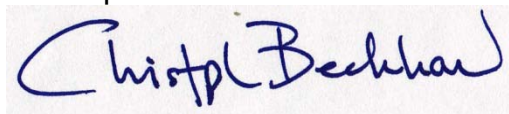
FUG ber Departementet om å gjøre en vurdering av bruken av ufaglærte vikarer. Det er en utbredt praksis å benytte ufaglærte vikarer. FUG opplever mange henvendelser fra foreldre som er fortvilet over at barna deres over lang tid har ufaglærte som står for undervisningen.

Oppsummering

- FUG mener at undervisningen skal utføres av pedagoger.
- FUG ber om en tydelig definisjon av hva som menes med «pedagogisk forsvarlig»
- FUG ber om en vurdering av bruken av ufaglærte vikarer.

Med vennlig hilsen

Christopher Beckham

Leder av FUG

Joachim Majambere

Saksbehandler i FUGs sekretariat